MREŽNO RAČUNARSTVO

Soketi za servere

(iz glave 9,10 u 4. izdanju)

Soketi za servere

- klijenti – programi koji otvaraju soket do servera koji osluškuje konekcije
- klijentski soketi nisu dovoljni
- klijenti nemaju mnogo svrhe ako ne komuniciraju sa serverom
- a klasa Socket nije dovoljna za pisanje servera
- za kreiranje Socket-a mora se znati host sa kojim želimo da se povežemo
- kada pišemo server, ne znamo unapred ko će nas kontaktirati, a čak i da znamo, ne znamo kada će to biti.
- drugim rečima, serveri su kao recepcionari koji sede kraj telefona i čekaju dolazeće pozive. Oni ne znaju ko će zvati i kada, samo da kada telefon zazvoni, oni treba da se jave i pričaju ko god da je sa druge strane. Ovakvo ponašanje se ne može isprogramirati samom klasom Socket.

- Za servere, koji prihvataju konekcije, Java obezbeđuje klasu ServerSocket koja predstavlja serverske sokete.
- U suštini, posao serverskog soketa je da sedi kraj telefona i čeka dolazeće pozive.
- tj. serverski soket se izvršava na serveru i osluškuje dolazeće TCP konekcije.
- svaki serverski soket osluškuje na određenom portu serverske mašine.
- Kada klijent sa udaljenog hosta pokuša da se konektuje na taj port, server se budi, pregovara o konekciji između klijenta i servera i vraća regularni Socket objekat koji predstavlja soket između dva hosta.
- Drugim rečima, serverski soket čeka na konekcije, dok klijentski soketi iniciraju konekcije.
- Nakon što je ServerSocket uspostavio konekciju, server koristi regularni Socket objekat da šalje podatke klijentu. Podaci uvek putuju preko regularnog soketa

klasa ServerSocket

- sadrži sve što je potrebno za pisanje servera u Javi
- ima konstruktore, metode koji osluškuju konekcije na zadatom portu, metode za konfigurisanje raznih opcija serverskog soketa, i uobičajene razne metode kao što je toString()

Životni ciklus serverskog programa

1. kreira se novi ServerSocket na zadatom portu korišćenjem konstruktora
2. ServerSocket osluškuje dolazeće pokušaje konekcija na tom portu koristeći svoj accept() metod. Metod accept() *blokira* dok klijent ne pokuša da napravi konekciju, kada accept() *vraća Socket objekat* koji povezuje klijenta i servera
3. u zavisnosti od tipa servera, getInputStream(), getOutputStream() ili oba ova metoda se pozivaju za Socket objekat kako bi se komuniciralo sa klijentom
4. server i klijent interaguju u skladu sa dogovorenim protokolom do zatvaranja konekcije
5. server, klijent, ili obojica zatvaraju konekciju
6. server se vraća na korak 2 i čeka narednu konekciju

- ako korak 4 traje neograničeno, tradicionalni Unix serveri kreiraju novi proces da rukuje svakom konekcijom tako da veći broj klijenata može biti istovremeno uslužen
- u tom slučaju, java programi kreiraju niti za interakciju sa klijentima, tako da server može da procesira narednu konekciju
- s druge strane, ako je protokol jednostavan i brz i dopušta da server zatvori konekciju kada završi, efikasnije je da server neposredno procesira zahtev klijenta, bez kreiranja niti

- I generisanje prevelikog broja niti može predstavljati problem. Za sistem sa oko 1GB RAM-a sve od približno 1000 niti će dramatično usporiti i izazvati da CPU često swap-uje podatke u i iz RAM-a.
- Generisanje prevelikog broja niti je jedan od nekoliko načina da se pouzdano sruši java VM
- ServerSocketChannel klasa obezbeđuje neblokirajući I/O zasnovan na kanalima, ne na tokovima. Sa kanalima, jedna nit može procesirati veći broj konekcija. To je prednost za velike servere. Za jednostavne servere, manje opterećene, treba koristiti tehnike opisane u ovom (10.) poglavlju

- O.S. smešta dolazeće konekcije za određeni port u FIFO red.
- podrazumevana veličina je 50, ali može da varira od O.S. do O.S.
- Neki O.S. imaju ovu dužinu 5 (onda je red vel. 5, ne 50)
- Nakon što se red napuni, hostovi odbijaju dodatne konekcije za taj port dok se ne oslobodi mesto u redu
- mnogi (ali ne svi) klijenti pokušavaju nekoliko puta da naprave konekciju ako inicijalni pokušaj bude odbijen
- OS rukuje dolazećim konekcijama i redom, mi o tome ne moramo da brinemo
- nekoliko ServerSocket konstruktora omogućuje promenu veličine ovog reda, ali nije moguće povećati red iznad maksimuma koji podržava O.S.

Konstruktori

- public ServerSocket(int port) throws BindException, IOException
- public ServerSocket(int port, int queueLength) throws BindException, IOException
- public ServerSocket(int port, int queueLength, InetAddress bindAddress) throws IOException
- public ServerSocket() throws IOException
- zadaje se port, dužina reda, local network interface za koji treba da se veže

public ServerSocket(int port) throws BindException, IOException

- kreira serverski soket na portu zadatom argumentom
- ako se prosledi o kao argument, sistem bira dostupan port za nas
- port koji izabere sistem, ponekad se naziva anonimnim jer ne znamo njegov broj
- za servere, anonimni portovi nisu od koristi, jer klijenti moraju unapred da znaju na koji port da se konektuju, međutim, ima nekoliko situacija kada anonimni port može biti koristan

primer

- kreiranje serverskog soketa koji će koristiti HTTP server, na portu 80

```
try{
  ServerSocket httpd = new ServerSocket(80);
}
catch(IOException ex){
  System.err.println(ex);
}
```

- Konstruktor izbacuje IOException kada soket ne može biti kreiran i vezan za traženi port.
- IOException pri kreiranju ServerSocket-a skoro uvek znači dve stvari: *drugi serverski soket iz potpuno drugog programa već koristi traženi port, ili pokušavamo da se konektujemo na port 1 do 1023 na Unix-u bez root privilegija*

primer 1

- varijacija PortScanner programa iz prethodnog poglavlja
- proveravaju se portovi na lokalnoj mašini pokušajem kreiranja ServerSocket objekata na njima i gledanjem na kojim portovima to ne uspeva
- Ako koristite Unix i niste logovani kao root, ovaj program radi samo za portove 1024 i više

page 302 -...

- ostali konstruktori

Prihvatanje i zatvaranje konekcija

- ServerSocket radi u petlji koja uzastopno prihvata konekcije
- svaki prolazak kroz petlju poziva metod accept(). On vraća Socket objekat koji predstavlja konekciju između udaljenog klijenta i lokalnog servera
- Interakcija sa klijentom dešava se kroz ovaj Socket objekat
- Kada se transakcija završi, server treba da pozove close() metod Socket-a
- Ako klijent zatvori konekciju dok server još radi, input i output stream-ovi koji povezuju server sa klijentom izbacuju InterruptedIOException prilikom sledećeg čitanja ili pisanja
- U svakom slučaju, server treba da bude spreman da obradi sledeću dolazeću konekciju.
- Međutim, kada server treba da se ugasi i ne procesira daljnje konekcije, treba pozvati close() metod ServerSocket objekta.

public Socket accept() throws IOException

- kada server podesi šta treba i spremni smo da prihvatimo konekciju, pozivamo accept() metod ServerSocket objekta
- ovaj metod blokira, tj. stopira tok izvršavanja i čeka dok se klijent ne konektuje
- kada se klijent konektuje, metod vraća Socket objekat. Koristimo tokove vraćene metodima getInputStream() i getOutputSteram() Socket-a za komuniciranje sa klijentom

primer

```
ServerSocket server = new ServerSocket(5776);
while(true){
  Socket connection = server.accept();
  OutputStreamWriter out = new
  OutputStreamWriter(connection.getOutputStream
  ());
  out.write("You've connected to this server. Bye-bye
  now.\r\n");
  connection.close();
}
```

- Ako ne želite da program stoji dok čeka na konekciju, stavite accept() u posebnu nit
- imamo i opciju da koristimo kanale i neblokirajući I/O umesto niti. Na nekim (ne svim) VM ovo je mnogo brže nego niti i tokovi
- *Bitno je razlikovati izuzetke koji verovatno gase server i izdaju poruku o grešci i izuzetke koji samo treba da zatvore aktivnu konekciju*
- Izuzeci izbačeni od accept() ili input ili output stream-a generalno ne treba da ugase server. Većina drugih izuzetaka verovatno treba. Da bi se ovo uradilo, neophodno je *ugnjezditi try-ove*.

- Konačno, većina servera želi da bude sigurna da su svi soketi koje su prihvatili zatvoreni kada se oni završe
- Čak i ako protokol zahteva da su klijenti odgovorni za zatvaranje konekcije, klijenti ne moraju uvek striktno da se pridržavaju protokola
- poziv close() takođe treba da bude unutar try-bloka koji hvata IOException
- Međutim, ako hvatate IOException kada zatvarate soket, ignorišite ga. To samo znači da je klijent zatvorio soket pre nego što je server uspeo.

primer

```
try{
 ServerSocket server = new ServerSocket(5776);
 while(true){
  Socket connection = server.accept();
  try{
    Writer out = new OutputStreamWriter(connection.getOutputStream());
    out.write("You've connected to this server. Bye-bye now.\r\n");
    out.flush();
  }
  catch(IOException ex){
     // This tends to be a transitory error for this one connection;
     // e.g. the client broke the connection early. Consequently, you
     // don't want to break the loop or print an error message.
     // However, you might choose to log this exception in an error log.
  }
  finally{
    // Guarantee that sockets are close when complete
    try{
       if(connection!=null) connection.close();
    } catch(IOException ex){}
  }
 }
catch(IOException ex){
  System.err.println(ex);
}
```

primer 2, daytime server

- implementira jednostavni daytime server kao RFC 867
- ovaj server šalje jednu liniju teksta kao odgovor na svaku konekciju, pa procesira svaku konekciju neposredno
- složeniji serveri bi trebalo da generišu nit za obradu svakog zahteva
- u ovom slučaju, overhead generisanja niti bi bio veći nego vreme potrebno da se obradi zahtev
- ako se program pokreće na Unix-u mora se pokrenuti kao root da bi se konektovalo na port 13 (ili promeniti broj porta na nešto iznad 1024)

primer 2 objašnjenja

- primer je pravolinijski
- klasa java.util.Date obezbeđuje vreme pročitano sa serverovog internog sata
- konstanta DEFAULT_PORT postavljena je na dobro poznati port 13 daytime servera
- metod main() radi sav posao
- ako se port zada u komandnoj liniji, koristi se taj port, a inače podrazumevani

primer 2 objašnjenja

- spoljni try blok hvata IOException koji mogu nastati kada se ServerSocket objekat server konstruiše na daytime portu ili kada prihvata konekcije
- unutrašnji try blok hvata izuzetke izbačene kada se prihvaćene konekcije procesiraju
- poziva se metod accept() unutar beskonačne petlje da pazi na nove konekcije
- kao mnogi serveri, ovaj program se nikada ne završava, već nastavlja da osluškuje do izbacivanja izuzetka ili dok ga ručno ne zaustavimo (Unix: Ctrl+C, kill pid)

primer 2 objašnjenja

- Kada se klijent konektuje, accept() metod vraća Socket objekat, koji se smešta u lokalnu promenljivu connection, i program se nastavlja. Zove se getOutputStream() da vrati izlazni tok pridružen Socket-u i olančava na novi OutputStreamWriter, out.
- Novi Date objekat obezbeđuje tekuće vreme. Sadržaj se šalje klijentu pisanjem njegove string reprezentacije na out pomoću write().

primer 2, objašnjenja

- Konačno, nakon što su podaci poslati ili je izbačen izuzetak, finally blok zatvara konekciju.
- Uvek zatvarajte soket nakon što ste završili sa njim.
- U prethodnom poglavlju je rečeno da klijent ne treba da računa da će druga strana konekcije zatvoriti soket. To se utrostručava za servere.
- Klijent istekne ili se sruši, korisnik otkaže transakcije, padne mreža... Zbog bilo kog od ovih ili mora drugih razloga ne možemo računati da će klijenti zatvoriti sokete, čak i kada protokol to zahteva od njih, što ovaj ne zahteva.

primer 3, time server

- slanje binarnih, netekstualnih podataka nije značajno teže
- time server koji prati time protokol iz RFC 868
- kada se klijent konektuje, server šalje 4-bajtni, big endian, neoznačeni ceo broj koji određuje broj sekundi proteklih od 12:00 A.M. January 1, 1900 GMT (the epoch)
- Ponovo, tekuće vreme se određuje kreiranjem novog Date objekta. Međutim, pošto klasa Date računa milisekunde od 12:00 A.M. January 1, 1970 GMT a ne od 1900, neophodna je konverzija

public void close()

- ako ste završili sa serverskim soketom, treba da ga zatvorite, posebno ako će program nastaviti još neko vreme da se izvršava
- ovo oslobađa port tako da mogu da ga koriste drugi programi, ako žele
- zatvaranje ServerSocket-a ne treba mešati sa zatvaranjem Socket-a
- zatvaranje ServerSocket-a osobađa port na lokalnom host-u, dopuštajući drugom serveru da se veže na njega. Takođe raskida sve trenutno otvorene sokete koje je ServerSocket prihvatio

- Serverski soketi se zatvaraju automatski kada program umre, pa nije apsolutno neophodno zatvarati ih u programima koji se završavaju kratko nakon što ServerSocket više nije potreban
- Ipak, to ne boli.
- Primer: LocalPortScanner može biti bolje napisan tako da trenutno ne zauzima većinu portova sistema

primer

```
for(int port = 1; port <= 65535; port++){
  try{
    // the next line will fail and drop into the
   // catch block if there is already a server
   // running on the port
    ServerSocket server = new ServerSocket(port);
    server.close();
   }
   catch(IOException ex){
     System.out.println("There is a server on port " + port + ".");
   }
} // end for
```

- Nakon što je serverski soket zatvoren, ne može biti rekonektovan, čak ni na isti port
- public boolean isClosed()

  vraća true ako je serverski soket zatvoren
- … page 14 of 51 (o metodu isClosed())
- public boolean isBound() – da li je serverski soket (ikada) vezan za port (čak i ako je trenutno zatvoren)
- za testiranje da li je soket otvoren:

```
public static boolean isOpen(ServerSocket ss){
     return ss.isBound() && !ss.isClosed();
}
```

get*() metodi

- public InetAddress getInetAddress()

  ako još nije vezan za mrežni interfejs, vraća null

- public int getLocalPort()

  ako još nije vezan za port, vraća -1